

**Sürdürülebilir bir
gelecek için
karbon ayak
izimizi
siliyoruz**

Dünyamız ısıyor...

Son yıllarda yapılan ölçümler bize dünyanın kaybettiği ısıdan daha fazlasını atmosferde tutmaya başladığını gösteriyor. Bu ısının tutulma nedeni atmosferde biriken sera gazları.

Giderek ısınan dünyamızda buzullar eriyor, kar yağışları azalıyor, ısınan okyanuslar büyük fırtınalara yol açıyor.

Kısacası dünyamızın iklimi değişiyor.

Sera Gazları atmosferde birikiyor...

Özellikle karbon ve metan gazlarının atmosferdeki oranı sanayi devrimi öncesindeki çağa oranla inanılmaz bir hızla arttı ve artmaya devam ediyor.

Yapılan ölçümlerde tarih boyunca CO₂ oranının küresel ısınma ile başa baş gittiğini görüyoruz.

İklim Değişikliğine Yol Açan Sera Gazları:

- Karbondiyoksit
- Metan
- Nitrik oksit
- Hidroflorakarbon
- Hidrokarbur perflor
- Kükürt heksaflorit

İklimler deęiřtikçe...

- En bařta buzullar eriyecek.
- Kar yağışının azalması sonucunda büyük kuraklıklar yaşanacak.
- Deniz seviyesinin yükselmesiyle birçok kıyı bölgesi ve şehirler sular altında kalabilecek.
- Isınan okyanuslar büyük fırtınalara yol açacak.
- Isınan havayla birlikte ortaya çıkan yeni tür haşereler ormanlara, tarıma ve şehirlere büyük zararlar verebilecek, hastalıklar artacak.
- Denizlerde asitlięin artması sonucu yařam büyük ölçüde azalacak.
- Mercan kayalıkları ve Alp çayırlıkları gibi yaşam alanları ve buna bağlı olarak birçok tür yok olabilecek.

Sizce tüm bunlara hazır mıyız?

ÇÖZÜM:
Karbon ayak izimizi
azaltmak

Karbon Ayak İzi Nedir?

Dünyada küresel ısınmanın başlıca sorumlusu karbondioksittir. Ulaşım, ısınma hatta yeme içme gibi tüm faaliyetlerimiz ile ürettiğimiz ve tükettiğimiz ürünlerin sayesinde ortaya çıkan karbonun toplamı **karbon ayak izimizi** oluşturmaktadır.

1

HAREKETE GEÇ

İnsanlara karbon salımınızı azaltacağınızı söylemek çok basit birşeymiş gibi görünse de karar almak başlangıç olabilir.

Dünyada bir çok ülke, kurum ve hatta birey olarak insanlar karbon nötr olacaklarını açıklıyorlar. Önemli olan bu duyarlılık seviyesine ulaşabilmek...

2

ÖLÇ & PLANLA

Sera gazı oluşturan faaliyetlerinizi belirleyin ve ne kadar salınım yaptığınızı ölçün.

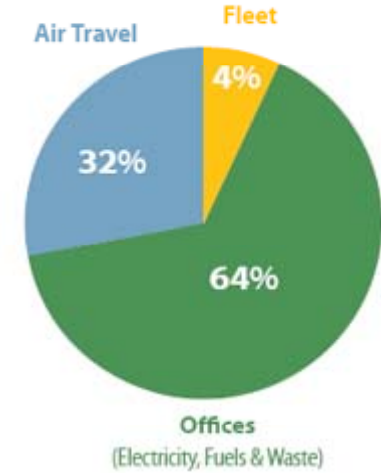
Kişiler ve küçük işletmeler için **online hesap makineleri** ve iç değerlendirmeler başlangıç için yeterlidir.

Daha büyük kuruluşlar ;

- **ISO 14064 standartları**
- **World Resources Institute**
- **World Business Council for Sustainable Development**

tarafından ortaya konulan öneri ve yöntemleri kullanabilirler.

Total Emissions by Source

3

YAŞANTINI KARBONSUZLAŞTIR

- Düşük karbonlu yani iklim dostu yöntemlerle üretilen ürünleri tercih edin.
- Enerjiyi verimli kullanın.
- Ulaşım şekillerinizde değişiklik yapın. Toplu taşıma sistemlerini ve yakıtı verimli kullanan araç kullanımını geliştirin.
- Tüketimi azaltın, ürünleri tekrar tekrar, verimli bir şekilde kullanmanın yollarını arayın.
- Geri dönüşüme destek verin. Ambalaj kullanımını azaltın.
- Bireysel çabalarımızla özel sektörün ve hükümetlerin de harekete geçmesinde itici bir güç olun.

4

AZALT-YENİDEN KULLAN-DÖNÜŞTÜR

- Tüketiminizi mümkün olduğunca azaltın,
- Kaynak kullanımında verimli uygulamalara geçin,
- Kullandığınız ürünlerin yeniden kullanımı ya da geri dönüşümü için sistem kurun,
- Ambalaj kullanımını azaltın. Ambalajların geri dönüşümünü sağlayın.

5

ENERJİ VERİMLİĞİ

- “Daha az enerji ile daha çok şey” yapmak için daha verimli binalar, arabalar ve ürünler kullanın.
- Kullanılmayan ışığı, motoru, bilgisayarı, ısıtıcıyı kapatın.
- Dizüstü bilgisayarlar masa üstü bilgisayarlardan, **LCD ekranlar CRT ekranlardan daha az enerji harcar.**
- Bir ürünü satın alırken **enerji verimliliği sınıfına** da dikkat edin.
- Gereksiz seyahatten mümkün olduğunca kaçının.
- **Internet ya da video konferans** gibi iletişim yöntemlerini kullanmak kimi zaman seyahat ihtiyacınızı azaltabilir.
- Aydınlatma elektrik kullanımının yaklaşık yüzde 15-20'sini tutuyor. **Enerji tasarruflu floresanlar** 6-15 yıl kadar dayanıyorlar. Elektrik kullanımını ise normal aydınlatmalara göre %75 azaltıyorlar.

YEŞİL ÜRET – YEŞİL TÜKET

• **Karbon salımı düşük olan ürün ve hizmetler üretin**
Ürünlerinizi ve üretim süreçlerinizi çevre dostu bir yaklaşımla dönüştürerek bu rekabetçi piyasada marka değerinizi artırabilir, sürdürülebilir bir şirket olabilirsiniz.

• **Daha az karbon üreten enerjileri seçin**

Kömür doğal gazın iki katı, güneş enerjisinin 6 katı, rüzgarın 40 katı ve hidro enerjinin 200 katı salım üretir. Enerjinizi yenilenebilir enerji kaynaklarından temin edin. Bu tür “yeşil seçimler”in yaygınlaşması yenilenebilir enerji arzının büyümesi için itici güç oluyor.

• **Ulaşım araçlarınızı dönüştürün**

Taşıma sektörü toplam enerjinin %25’ini harcıyor. Elektrik ve petrolü bir arada kullanan hibrid motorlar petrolün az kullanılmasını sağlarken salımı da azaltıyorlar. Ayrıca motorlu araçlarınızı biyodizel ve biyoetanol kullanabilecek şekilde dönüştürerek de salınımınızı azaltabilirsiniz.

• **Yeşil ürünleri tercih edin**

Marketteki basit bir üründen bilet rezervasyonuna kadar pek çok konuda daha yeşil seçimler yapmak mümkün. Özellikle elektrikli aletlerde enerji tasarruflu ürünler tercih edin.

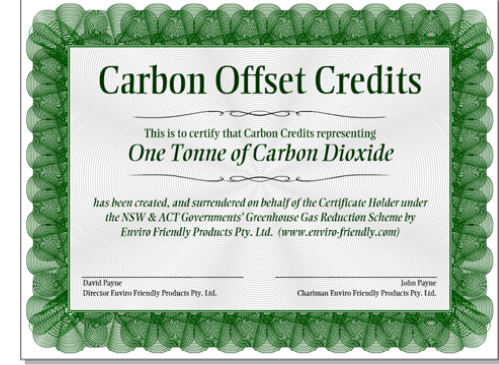

7

KARBONUNU TELAFİ ET

Gerek özel gerekse iş hayatınızda yapacağımız çevre dostu seçimlerin bir sınırı var. Bu nedenle karbon salınımını azaltıcı başka projeleri de destekleyerek enerji verimliliğine daha fazla katkı sağlamak mümkün. **'Karbon kredisi'** olarak adlandırılan bu yöntemle tüm alanlarda karbon salınımının azaltılmasına katkı sağlamak mümkün olmaktadır.

Türkiye'de Gönüllü Karbon Piyasasından sağlayacağınız karbon kredileri ile yenilenebilir enerji projelerine yatırım yapan şirketlere destek vererek kalan karbon ayak izinizi de telafi edebilirsiniz.

8

BİRLİKTE ÇALIŞ

- İklim değışikliği sorunu global bir konu olduğu için çözümünün de global olması gerekmektedir. Tüm ilgililerin birlikte çalışarak ortak çözümlere ulaşmak hedeflenmeli.
- Özel sektör, hükümet, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları işbirliği ile çok önemli kazanımlar sağlanabilir.

9

İLETİŞİM KUR – ÖRNEK OL

- Kurumsal faaliyetlerinizle ilgili bilgilerinizi kamuoyu ile paylaşın.
- Karbon ayak izinizi ölçün.
- Karbon ayak izinizi silmeyi planlayın ve uygulayın.
- Sürdürülebilirlik raporları yayınlayın.
- Şirketlerin iç iletişim, intranet, şirket yayınları vb. kanallar yoluyla çalışanlarını, müşterilerini, iştirakçilerini ve hisse sahiplerini karbon salınımının azaltılması ile ilgili konularda bilgilendirin.
- Sosyal sorumluluk projeleri ile çevresel katma değer yaratın.

TSKB, karbon ayak izini silen ilk Türk Bankası...

2006 yılından beri karbon ayak izini hesaplayan TSKB , 2008 yılında karbon ayakizini silmek üzere bir proje başlattı. Bağımsız bir kuruluş tarafından (Ecofys-Türkiye) karbon ayak izi hesapları yeniden hesaplanarak raporlandı. Hazırlanan bu rapor ve konulan hedefler HIER (Hollanda merkezli 40 dan daha fazla sivil toplum kuruluşunun katılımıyla oluşan iklim değişikliği konusunda duyarlı bir otorite) tarafından da uygun görüldü.

TSKB'nin 1249 ton CO₂e olan 2008 yılı karbon ayak izi alınan gönüllü karbon kredisi ile silindi.

TSKB'nin Karbon Ayak İzini Azaltmak için hedeflediği çalışmalar ise şöyle:

- 2009-2010 yıllarında arasında elektrik tüketimini %7 azaltması
- %100 yenilenebilir enerji kullanımına geçilmesi
- Kağıt ve doğalgaz kullanımı ile seyahat sayılarının azaltılması

TSKB ve Çevre

- 2007 yılında Çevre Yönetim Sistemi kurarak ISO 14001 belgesi almaya hak kazanmış ilk banka olduk.
- Enerji ve diğer tükenbilir kaynakları tasarruflu kullanıyoruz. (fotoselli sistemler, elektronik iş süreçleri)
- Geri dönüşüme destek veriyoruz.
- Enerjimizi Yenilenebilir Enerji kaynaklarından temin etme kararı aldık.
- Ulaşımında servisler, Avrupa-Anadolu yakası arası tekne kullanımı, uçak seyahatleri yerine telekonferans gibi yöntemlerle enerjiyi verimli kullanıyoruz.
- Sosyal sorumluluk projeleri ile çevresel bilinci artırmaya destek veriyoruz. (www.cevreciyiz.com)
- Çevreyi kirleten yatırımlara kredi vermiyoruz.
- Kalan karbon ayak izimizi yenilenebilir enerji yatırımlarından sağlanan karbon kredisi ile telafi ediyoruz.
- Çevreyle dost bankacılık ürünleri geliştiriyoruz. (Temiz Enerji Fonu)
- UNEP FI üyesi tek Türk kuruluşuyuz.

TSKB, Temiz Enerji Fonu ile fon müşterilerinin 2008 yılı bireysel karbon ayak izini siliyor...

TSKB, fon yatırımcılarının 2008 yılı bireysel karbon ayak izini telafi etmek üzere fon yatırımcıları adına Türkiye’de gerçekleştirilen bir yenilenebilir enerji projesinden gönüllü karbon kredileri alıyor.

Karbon kredileri satın alarak karbon telafisi yapmanın en büyük avantajı, küresel nitelikteki çevresel sorunların önlenmesine yönelik üretilen yatırım projelerine destek olmaktır.

TEMİZ ENERJİ FONU

Gelin siz de ilk adımı atın
&
karbon ayak izinizi öğrenin !

www.cevreciyiz.com

cevreciyiz.
Çevreciyiz Hakkında Çevre Akademisi Biz ve Çevre İş Dünyası ve Çevre İnteraktif Çevre Aktifler

Köşe Yazarları
Cemal Üstün Çarşak
Prof. Dr. Mehmet Karabıçık
Dinçel Fındıklıoğlu

Araştırma ve Makaleler
Türkiye'nin Çevre
Nükleer Enerji Üretimi, 2023'de Enerji Arayışları ve Enerji Güvenliği
Çevre Dosyası
Gençlik ve Çevre
Röportajlar
Aynı Kitabı
Anket

5 Çevre Haberleri
"15. Ya Süratli Kurallarda Karşı Karşıyayız"
Konya'da Kurallık Hesabı Yapılmadı
Kıyıda Hayatımızda Haberler Değişecek mi?
Amazonya'daki Tahribat Artarak Sürüyor
Çevre Genel Kurulunda İklimde Değişim Soruşturuldu
Çiğdem Yılmaz Sürat Türkiye'de
Bisikletle Matematik Çözümü

5 Bizden Haberler
Çevreciyiz İngilizce sitesini yayınladı
TSMK 7. Akademi Zirvesi'nin ana sponsoru
"TSMK ile Oculadığımız Çevre" Konferansı
RÖPORTAJ: En Çevreci İleri - EDİTÖR HUN

İş Dünyası ve Çevre
Çevreci Toyota'ların Hibrid Aracı Toyota Prius
Akademi Teknolojilerde Yeni Ufuklar

İş Dünyasından Haberler
All'eye "Sur" Üyememiz Maliyeti 24 Milyar Euro
TSMK 14. Enerji ve Çevre Teknolojisi Sektörleri Fuarı ve Konferansında (SCC 2008)
Tetra Pak CO2 Emisyonunu Azaltacak

Bunları Biliyor muydunuz?
Karbon izini sadece 2000'e kadar 200 - 500 milyon insanın açlık çababiliyor. 1,1 - 3,2 milyar insanın da susuzlukla mücadele ediyor.

Karbon Sayacı
Karbon Ayak İzininizi Öğrenin

**Bu adımları
beraberce
çoğaltalım...**